

Інформація щодо становища жінок в Україні в умовах війни для розгляду на 83 сесії Комітету ООН з ліквідації дискримінації по відношенню до жінок

Дискримінація жінок, які виїхали з АР Крим за ознакою наявності російського паспорту

відмова в наданні послуг громадянкам України, які в окупації отримали паспорт рф та публічні заяви про запровадження кримінальної відповідальності за отримання паспорту рф в окупації

Дискримінація жінок-пенсіонерок з тимчасово окупованої території АР Крим

відмова у виплаті пенсії жінкам-ВПО з АР Крим через забезпечення їх пенсіями від рф та відсутність можливості отримати від рф інформацію про відсутність/припинення пенсійного забезпечення рф

Доступ до соціальних та медичних послуг жінок-переселенок/біженок

поряд з позитивним урядовим рішенням реєстрації ВПО через державний цифровий портал «Дія», фіксуються проблеми з роботою електронного реєстру та некомпетентність службовців на місцях, що призводить до затримки соціальних виплат жінкам-ВПО

Дискримінація жінок, які народжували дітей за кордоном під час війни

неможливість особистого звернення до органів соціального захисту в Україні та недоступність електронних сервісів позбавляє деяких жінок-біженок державної допомоги при народженні дитини

Збройний напад рф на Україну 24 лютого 2022 року призвів до серйозного погіршення становища жінок, які через гендерний аспект відчувають більш негативний вплив збройного конфлікту. Особливо вразливі жінки-ВПО та жінки-біженки, проблеми яких потребують від держави оперативних засобів захисту та продуманої стратегії підтримки

Забезпечення житлом жінок-переселенок

недостатнє забезпечення належного тимчасового житла для ВПО та дискримінаційна практика заміни договорів про надання тимчасового житла ВПО на договори про надання соціальних послуг

Складності виїзду жінок з небезпечних зон

відсутність/ненадійність гуманітарних коридорів, змушує жінок з дітьми покидати небезпечні зони поза такими коридорами, наражаючись на обстріл з боку армії рф чи підриваючись на мінах

Проблематика домашнього насильства в умовах війни

ратифікація Україною Стамбульської конвенції безумовно позитивний крок держави, проте в умовах війни фіксується збільшення кількості звернень жінок з приводу домашнього насильства та відсутність превентивної поліцейської діяльності з вразливими групами жінок, зокрема з жінками-ВПО

Committee on the Elimination of Discrimination against Women
Human Rights Treaties Division (HRTD)
Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR)
Palais Wilson - 52, rue des Pâquis
CH-1201 Geneva
Switzerland
By E-mail: ohchr-cedaw@un.org

10 September 2022

Information on Ukraine for Consideration by the Committee on the Elimination of Discrimination against Women at its 83rd Session (10 - 28 October 2022)

Вступ.

Напередодні 83-тї сесії Комітету з ліквідації дискримінації по відношенню до жінок (Комітет), який відбудеться 10-28 жовтня 2022 року, представляємо наше бачення ситуації стосовно окремих аспектів становища жінок в умовах війни для розгляду дев'ятої періодичної доповіді України. Цей документ є результатом дослідження експертів Одеської обласної організації Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України» стану дотримання прав жінок в умовах широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, а також аналізу юридичної практики залучених організацією адвокатів стосовно захисту прав жінок в умовах збройного конфлікту. Збройний напад Російської Федерації на Україну 24 лютого 2022 року призвів до серйозного погіршення ситуації з правами людини в країні, зокрема щодо прав жінок та дівчат, які через гендерний аспект відчувають значно більший вплив збройного конфлікту. В цьому документі ми зосередились на окремій вразливій категорії жінок та дівчат, які були змушені через збройний конфлікт залишити свої домівки та переселитись до більш безпечних регіонів України чи за кордон. Виклики, з якими стикаються жінки-ВПО та жінки-біженки, мають визначальний характер на дотримання їх прав в теперішній час та в майбутньому та потребують від держави оперативних засобів захисту та продуманої стратегії підтримки. Проблеми з правами жінок-ВПО та жінок-біженок, викладені нижче, включають загальний опис ситуації та конкретні приклади, формулювання дискримінаційних положень законодавства та діяльності державних органів, а також інформаційної політики держави.

1. Дискримінація жінок, які виїхали з тимчасово окупованих територій (зокрема АР Крим), за ознакою наявності «кримського російського паспорту».

Виявлені випадки, коли за кордоном посольства України відмовляли надавати послугу жінкам у зв'язку з тим, що вони отримали в окупації паспорт РФ і нібито втратили громадянство України. Така позиція посольств протирічить напрацьованому з 2014 року державному підходу до окупованих територій та громадян України, які там проживають. Зокрема, у статті 9 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»¹ вказано, що документи, видані окупаційною владою не мають юридичних на-

---

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#n52>

слідків. Також високопосадовці України неодноразово заявляли, що отримання паспортів РФ в АР Крим є вимушеним та примусовим, а отже не визнається Україною². Разом з тим, евакуація жінок з дітьми за кордон з окупованих територій у зв'язку з війною - це не поодинокі випадки. Очевидно, що у таких людей можуть бути різні нюанси з документами. Більшість таких людей мають паралельно з українськими документами російські. Необізнаність працівників посольств/консульств в сфері законодавства, яке регулює права та статус людей з окупованих територій, тягне порушення їх прав та введення людей ще в більший стрес, враховуючи вплив збройного конфлікту. Зважаючи на те, що за кордон в умовах воєнного стану в основному виїжджають жінки з дітьми, таке дискримінаційне відношення головних чином стосується саме жінок.

Так, адвокати нашої організації вела стратегічну справу жінки-кримчанки, якій відмовили в Посольстві України в Молдові в оформленні на дитину проїзного документу. Причиною стало вимушене отримання батьками в тимчасово окупованому Криму російських паспортів та наявність у дитини 2017 року народження російського свідоцтва про народження. Родина прийняла рішення виїхати з Криму та України в цілому з мотивів безпеки. У Посольстві України, всупереч діючого законодавства України, жінці повідомили що вона втратила громадянство України і державні органи не будуть їм допомагати. Адвокатами організації було складено та подано заяву до суду в м. Одесі про встановлення факту народження дитини на тимчасово окупованій території. Після отримання позитивного рішення суду, на підставі нього було отримано українське свідоцтво про народження, яке було передано жінці до Молдови. Крім того, в Посольство України в Республіці Молдова було скеровано звернення від організації, в якому наведено аргументи неприпустимості дискримінації людей з тимчасово окупованих територій, а також роз'яснені положення законодавства щодо того, що отримання громадянами України в окупованому Криму паспортів РФ не тягне ніяких юридичних наслідків та відповідальності. Після таких дій стратегічного захисту, в червні 2022 року жінка повторно звернулася до посольства України в Молдові і вже без будь-яких перепон оформила проїзні документи на дітей³.

У контексті цього також хотіли би звернути увагу на риторику деяких високопосадовців стосовно мешканців тимчасово окупованих територій, яка може свідчити про небезпечну тенденцію відходу від раніше виробленого підходу. Наприклад, Міністерка з реінтеграції тимчасово окупованих територій анонсувала запровадження кримінальної відповідальності за отримання російського паспорту громадянами України в окупації⁴. Організація оприлюднила відкритий лист до Міністерки з реінтеграції тимчасово окупованих територій⁵ та висловила занепокоєння повідомленням про те, що готується законодавча ініціатива про введення кримінальної відповідальності за отримання паспорту РФ в умовах окупації. Також організація ініціювала обговорення цієї дискримінаційної загрози з іншими правозахисними організаціями та вироблення спільної позиції/плану дій щодо протидії таким дискримінаційним ініціативам.

---

² <https://crimea.suspilne.media/ua/news/2449>

³ <https://izbirkom.org.ua/urlikbez/obshchestvo-19/2022/oformlennya-dokumentiv-ta-zvernennya-do-yespl-yak-gromadskij-centr-pravosuddya-vplivaye-na-dotrimannya-prav-zhinok/>

⁴ <https://portal.lviv.ua/news/2022/07/23/vereshchuk-pro-kryminalnu-vidpovidalnist-za-pasporty-rf-pytannia-diskusijne-ale-napriam-vyznachenno>

⁵ http://cvu.od.ua/ua/announce/vidkritiy-list-do-ministerki-z-pitan-reintegratsiyi-timchasovo-okupovanih-teritoriy-ukrayini-irini-vereschuk_1414/

2. Дискримінація жінок-пенсіонерок з тимчасово окупованої території АР Крим.

Склалась загрозлива ситуація щодо жінок-громадянок України, які є ВПО та раніше проживали на території АРК та міста Севастополя і протягом 2014-2022 років стали отримувачами пенсій та інших видів соціальної допомоги від російського пенсійного фонду⁶. Після 24 лютого 2022 року вони дістались контрольованої території України та опинились в уразливому стані. Формальною причиною відмови у виплаті пенсії є те, що вони вважаються забезпеченими пенсіями від російського пенсійного фонду. Інша причина, яка заявляється - для них неможливо надати відомості про те, що вони не отримують пенсії та інші соціальні виплати «за попереднім місцем отримання пенсії» від російського пенсійного фонду. На наше переконання, це є дискримінацією, яка виникла внаслідок неузгодженості і суперечливості національного законодавства.

Незважаючи на Закон України від 01.07.2021 року №1618-IX про скасування Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим»⁷ та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України», яким нібито гарантується без винятків виплата пенсій всім громадянам України, кримчанам у виплаті пенсій відмовляється. Зокрема і тим, хто виїхав з території Криму та став ВПО. Така дискримінація, порушення права на отримання пенсій від Пенсійного фонду України виникла внаслідок того, що у діючому законодавстві України досі зберігаються норми, які суперечать Закону від 01.07.2021 р. № 1618-IX² і перешкоджають виплаті пенсій.

Досі передбачена заборона виплати пенсій громадянам з Криму, якщо:

- 1) ВПО, що раніше мешкала в Криму, має громадянство РФ;
- 2) ВПО, що раніше мешкала в Криму, отримує або отримувала пенсію від російського пенсійного фонду;
- 3) Пенсійним фондом України не отримано від російського пенсійного фонду відомостей про виплату і припинення виплати пенсії ВПО (неможлива умова під час воєнного стану);
- 4) Пенсійним фондом України не отримано від російського пенсійного фонду пенсійної справи ВПО (неможлива умова під час воєнного стану).

Діючим Порядком Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 року №234⁸, який не є законом, визначена обов'язкова умова, що для призначення пенсії ВПО, що виїхали з території Криму, обов'язково «надається довідка уповноваженого російського органу про те, що особі не призначалась пенсія за місцем реєстрації на території АР Крим та м. Севастополя, та особиста декларація про відсутність громадянства держави-окупанта». І на ці дискримінаційні умови досі посилаються органи Пенсійного фонду України, відмовляючи у виплаті пенсій громадянам України, що є ВПО з Криму.

3. Дискримінація жінок, які народжували дітей за кордоном під час війни.

---

⁶ <https://krymsos.com/krymsos-krymchany-mozhut-oformyty-ukrayinsku-pensiyu-cherez-sud/>

⁷ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-20#Text>

⁸ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/234-2014-%D0%BF#Text>

Відповідно до ч. 1 ст. 1, п. 2 ч. 1 ст. 3, ст. 10 Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992⁹ року, сім'ї з дітьми мають право на отримання державної допомоги при народженні дитини, також одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка», незалежно від місця проживання сімей. Умови призначення такої допомоги визначені п.п. 10-14 «Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 року №1751.¹⁰ Пункт 11 Порядку визначена умова, що зазначені документи, необхідні для призначення допомоги в зв'язку з народженням дитини, подаються особисто, особою яка претендує на призначення допомоги.

Після 24 лютого 2022 року з України виїхало більше 9 млн. громадян¹¹, серед яких велика кількість вагітних жінок, жінок які народили, або будуть народжувати за кордоном, або таких, що виїхали з немовлятами. Але при застосуванні діючого законодавства, яке досі не адаптоване до реалій масової виїзду жінок за кордон і перебування там невизначено довго, такі жінки не мають і може ще довгий час не будуть мати змоги особистого звернення до органів соціального захисту для призначення і виплати їм передбаченої законом державної допомоги при народженні дитини.

Не може вирішити проблеми передбачена законодавством можливість подавати заяву і документи в електронній формі (через офіційний веб-сайт Мінсоцполітики, інтегровані з ним інформаційні системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування або через Єдиний державний веб-портал електронних послуг).

Такий спосіб подавати заяву в електронній формі доступний обмеженій кількості громадян за кордоном, лише за умови, що:

- 1) свідоцтво про народження видано закордонною дипломатичною установою України і цією ж установою відомості про народження дитини внесені в Єдиний державний демографічний реєстр;
- 2) заявник має кваліфікований електронний підпис, наданий українським надавачем електронних довірчих послуг.

Також слід врахувати, що таку заяву відповідно діючого законодавства можливо подати тільки протягом 12 місяців.

4. Доступ до соціальних та медичних послуг жінок-переселенок/біженок

Доступ жінок ВПО до послуг починається з реєстрації на новому місці проживання. Тому організація процесу реєстрації дуже важлива. Після 24 лютого 2022 року процедура реєстрації була доповнена. Оскільки порівняно з 2014 роком бойові дії відбуваються на значно більшій території України, і є новий інструмент - портал «Дія», уряд додав нову можливість здійснити реєстрацію через портал «Дія». Що є безумовно позитивним кроком. Разом з тим, на жаль, відмічаються затримки в реєстрації ВПО через органи місцевої влади. Доступ до реєстру ВПО мають лише міста і райцентри, а на рівні інших територіальних громад дані вносяться довго. Це відбувається через те, що там встановлене інше програмне забезпечення - «Соціальна грома-

⁹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text>

¹⁰ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1751-2001-%D0%BF#Text>

¹¹ <https://www.5.ua/suspilstvo/cez-vez-viinu-z-ukrainy-vyikhalo-vzhe-ponad-8-mln-hromadian-oon-280594.html>

да». Воно повноцінно не синхронізується з головним реєстром, і через велику завантаженість сервери просто «ляжать». Крім того, на рівні територіальних громад досі багато ручної роботи. Потрібен єдиний програмний продукт з достатньою потужністю серверів, інакше ВПО ще довго чекатимуть на реєстрацію, а отже – на допомогу.

Також нашою організацією виявлені випадки недостатньої компетенції спеціалістів, які займаються реєстрацією на містах. Так, наприклад, до організації звернулася жінка, дочку якої відмовлялись реєструвати у якості ВПО, оскільки вона виїхала з тимчасово окупованого Криму в 2017 році, тобто до повномасштабної війни, яка почалась 24 лютого 2022 року. Нами виявлені затримки так званих «декретних» - виплат у зв'язку з вагітністю та пологами. Так, є дані, що жінки, які подали документи у травні 2022 року, станом на кінець червня 2022 року ще не отримали виплат. Разом з тим, Фонд соціального страхування веде оперативне публічне інформування стосовно стану виплат за допомогою, зокрема, телеграм каналу, а також запевняє, що всі виплати будуть здійснені. Так, допомога по вагітності та пологах виплачується Фондом соціального страхування України попри воєнний стан, евакуацію працівниці, неможливість формування роботодавцем заяви та навіть у разі виходу у декрет після призупинення дії трудового договору на час війни.

Відмічаємо також ефективний крок уряду в зміні порядку оформлення лікарняного листка у зв'язку з вагітністю та пологами. Міністерство охорони здоров'я спростило процедуру формування лікарняних для вагітних, які через війну були змушені виїхати до інших країн¹². Такі зміни відбулися завдяки наказу Міністерства охорони здоров'я від 22.04.2022 року №675 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2021 року №1066 та Порядку видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності».¹³

Якщо раніше лікарняний можливо було відкрити тільки на особистому прийомі у лікаря, то зараз на час воєнного стану Міністерство охорони здоров'я дозволило лікуючим лікарям формувати медичні висновки про тимчасову непрацездатність (МВТН) без особистого прийому вагітної. Також Міністерство охорони здоров'я за даними моніторингу нашої організації достатньо оперативно та ефективно зреагувало на необхідність адаптації системи охорони здоров'я до умов війни. В тому числі враховано те, що люди будуть переміщатись і відповідно в них буде необхідність звертатись за медичною допомогою не за місцем свого постійного проживання. Так, був спрощений доступ українців до первинної медичної допомоги - внутрішньо переміщені особи можуть бути прийняті у будь-якій лікарні, якщо вона здатна забезпечити необхідне лікування, наявність декларації для цього не обов'язкова¹⁴.

5. Забезпечення житлом жінок-переселенок.

Актуальним залишається питання забезпечення житлом ВПО. У цій сфері також присутній мікс провайдерів допомоги. Частково цю потребу закривають територіальні громади за рахунок

---

¹² <https://medicine.rayon.in.ua/news/510888-v-ukraini-sprostili-protseduru-vidachi-likarnyanikh-vagitnim-yakivikhali-za-kordon>

¹³ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-22#Text>

¹⁴ <https://mkocubynska-gromada.gov.ua/news/1662799624/>

розміщення людей в об'єктах комунальної власності¹⁵, а частково люди розміщуються в приватному житлі на запрошення господарів. На жаль, з 2014 року місцевою владою так і не сформовано достатньої кількості житлового фонду для надання тимчасового житла переселенцям. В більшості випадках переселенців, більшість яких складають жінки та діти, селять або в комунальних установах, таких як школи, дитячі садки, клуби, або в приватне житло. Відмічаємо таку актуальну ініціативу як <https://dopomagai.org>¹⁶. Сайт створений приватними особами для зручного пошуку житла переселенцями, а також для розміщення інформації від господарів житла про можливість надати його для проживання ВПО.

Разом з тим, не можемо не звернути увагу на необхідність створення запобіжників ризиків для жінок ВПО при пошуці такого житла через приватний сектор за допомогою таких ресурсів. Оскільки оголошення типу «чоловік 60 років надасть кімнату в своєму помешканні одній жінці 60 років», які зустрічаються, наводить на думки про недобросовісність такої пропозиції.

Також нами виявлена практика заміни договорів про надання тимчасового житла ВПО на договори про надання соціальних послуг. Така практика викликає занепокоєння, оскільки не відповідає вимогам Закону України «Про забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб»¹⁷. Такими договорами на ВПО накладаються обов'язки, які погіршують їх становище. Так, наприклад, до організації звернулася жінка ВПО, яка є пенсіонеркою та особою з інвалідністю 1 групи. Її змушують підписати такий договір, який передбачає дотримання правил внутрішнього розпорядку. Серед яких:

- необхідність надання довідок про відсутність захворювань (зокрема психічних, венеричних);
  - працівники центру мають право контролювати дотримання та виконання клієнтами Правил;
  - клієнти мають право залишати центр лише з 06:00 до 23:00 години;
  - клієнти мають право запрошувати гостей виключно за погодженням з керівником центру;
  - клієнти зобов'язані відвідувати індивідуальні та колективні заходи, спрямовані на соціальну адаптацію;
  - клієнти зобов'язані виконувати накази та розпорядження керівника центру та його працівників;
  - безперешкодно допускати до житла представників Установи для перевірок;
  - клієнти зобов'язані робити відмітки в спеціальному журналі про кожен намір залишити центр з зазначенням часу залишення центру та повернення;
  - клієнти зобов'язані чергувати по приміщеннях центру загального користування. Під час чергування клієнти зобов'язані прибирати приміщення, мити обладнання та меблі.
- Вказані положення значно звужують права ВПО порівняно з правами, гарантованими Конституцією України¹⁸ та Законом України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»⁷.

6. Складності виїзду жінок з небезпечних зон.

---

¹⁵ <https://vinrada.gov.ua/stvorennya-nalezhnih-umov-prozhivannya-u-centrah-rozmischennya-pereselenciv-obgovorili-golova-oblasnoi-radi-ta-predstavniki-mizhnarodnoi-organizacii-z-migracii.htm>

¹⁶ <https://dopomagai.org>

¹⁷ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>

¹⁸ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Одним з найбільш небезпечних моментів для жінок ВПО є сам процес їх переїзду на нове місце. Чимало гуманітарних коридорів виявилися ненадійними та небезпечними¹⁹. Україна та Росія 3 березня 2022 року вперше домовилися про створення гуманітарних коридорів для евакуації цивільних та доставки гуманітарної допомоги, але й досі цей процес відбувався повільно та зі значними обмеженнями. Вкрай важливо, щоб цивільним, які шукають захисту від бомбардувань, зокрема і тим, чий будинок зруйновано, забезпечили евакуацію без загроз для іншого життя і здоров'я. Окрім того, цих людей не можна примушувати переселятися на підконтрольну Росії територію. Українська влада вимагала забезпечити маршрути, які б дозволяли цивільним евакуюватися з найбільш зруйнованих міст, як-от Маріуполь, Енергодар, Суми, Ізюм та Волноваха, а мешканцям кількох міст поблизу Києва, включно з Бучею, Ірпенем та Гостомелем, дістатися до столиці. Але люди там не могли евакуюватися через безперервні російські обстріли. Також є багато випадків, коли жінки з дітьми були змушені покинути тимчасово окуповані населені пункти поза маршрутами гуманітарних коридорів, та були обстріляні військовими РФ або підірвалися на мінах.

7. Проблематика домашнього насильства в умовах війни.

Організація вітає ратифікацію Україною Стамбульської конвенції,²⁰ що є безперечним позитивним зрушенням в сфері протидії домашньому насильству. Разом з тим, на тлі повномасштабної війни проблематика домашнього насильства загострилась. Так, серед відділів Національної поліції Одеської області, за 01.01.2021 – 11.07.2021 року Національною поліцією Одеської області було зареєстровано 4547 звернень щодо факту вчинення домашнього насильства, а за той самий період 2022 року – 5034. Тобто на 500 випадків більше²¹. Нами також встановлено, що поліцією ніякої окремої статистики щодо домашнього насильства серед ВПО не ведеться. Неволодіння ситуацією щодо розповсюдження насильства серед сімей ВПО ускладнюють превентивні заходи.

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

- 1) провести навчання посадовців, які працюють з ВПО актуальній нормативно-правовій базі щодо їх прав та статусу;
- 2) привести постанову Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. №234, якою був затверджений «Порядок виплати пенсії та надання соціальних послуг громадянам України, які проживають на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя»³, у відповідність до законодавства, прибравши з нього залежність отримання української пенсії громадянами України від того, чи нараховується їм пенсія РФ;
- 3) передбачити надання закордонними дипломатичними установами України адміністративних послуг з прийому від батьків, що перебувають за кордоном, або їх уповноважених представників, заяв і доданих документів (матеріалів) про призначення державної допомоги, з наступною передачею цих матеріалів органам соціального захисту України;

¹⁹ <https://www.amnesty.org.ua/czyvilnym-yaki-ryatuyutsya-vid-rosijskyh-atak-mayut-garantuvaty-bezpechni-gumanitarni-korydory-amnesty-international-publikuye-novi-svidchennya-z-ukrayiny/>

²⁰ https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text

²¹ http://cvu.od.ua/ua/announce/domashnye-nasilstvo-pid-chas-viyni-na-odeschini-fiksuyetsya-bilshе-vipadkiv-nij-ranishe_1429/?fbclid=IwAR0KgKFcmkXilZ1fgb619Y690yNVcDSyG2TSWbQidIMOmSnfbQtVIH2EcXI

- 4) передбачити здійснення закордонними дипломатичними установами, які є уповноваженими суб'єктами відповідно до Закону «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус²²», вносити до Єдиного державного демографічного реєстру відомості про народження дитини, на підставі свідоцтв про народження, виданих уповноваженими іноземними установами;
- 5) внести зміни до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992 р., також до Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1751⁵, передбачивши можливість батьків, які перебувають за кордоном, звертатися до органів соціального захисту, або до закордонних дипломатичних установ України з заявою про призначення державної допомоги через представника, що діє на підставі довіреності одного з батьків;
- 6) внести зміни до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992 р., також до Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1751⁵, передбачивши призупинення 12-місячного строку для звернення батьків з заявою про призначення державної допомоги на час дії воєнного стану і протягом 12 місяців після закінчення воєнного стану, передбачивши умови поновлення пропущеного 12-місячного строку;
- 7) внести зміни до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992 р., також до Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 р. №1751⁵, передбачивши можливість для батьків, що перебувають за кордоном, надсилати поштою до органів соціального захисту заяви і документи, засвідчені нотаріусом або закордонною дипломатичною установою, для призначення державної допомоги;
- 8) актуалізувати роботу по формуванню житлового фонду для ВПО;
- 9) правоохоронним органам моніторити ресурси/оголошення стосовно пропозиції житла жінкам-переселенкам, які можуть бути насправді створені з метою порушення прав жінок (примусова праця, сексуальне насильство)
- 10) запровадити окремий державний моніторинг випадків домашнього насильства серед ВПО з метою своєчасного проведення превентивних заходів та ефективного реагування

---

²² <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17#Text>